

2 देशाय महती हर्षवार्ता, १९९९ सञ्जातं लिङ्गनुपातः, कन्यां रक्षत, कन्यां पाठयत अर्थात् 'बेटी बचाओ, बेटी पढ़ाओ' इत्यस्य आयातः सुखदाः परिणामाः

3 धर्मशाला-नगरे भारतीयदलेन अफगानिस्तानदेशः सप्तक्रीडककैः पराजितः

4 प्रेरककथा गुरोः दूरदृष्टिः (गुरु की दूरदृष्टि)

प्रधानमंत्री मोदी नीस नगरं प्राप्तवान्, वरिष्ठाधिकारिणः कृतवन्तः सोत्साहं स्वागतम्

हिमसंस्कृतवार्ता। प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदी गतरात्रौ फ्रांस-देशस्य 'नीस' नगरं प्राप्तवान्। तत्र फ्रांस-देशस्य वरिष्ठाधिकारिणः तस्य सोत्साहं स्वागतं कृतवन्तः। एतेषु शिक्षामंत्री एडुआर्ड गेफ्रे, उच्चशिक्षा-अनुसंधान-अंतरिक्षमंत्री फिलिप बैट्टिस्ट, आल्प्स-मैरीटाइम्स प्रीफेक्चर इत्यस्य सचिव-प्रमुखः पैट्रिक अमोसू एडेब्ले, भारते फ्रांस-देशस्य राजदूतः थिएरी माथू, नीस-नगरस्य महापौरः एरिक सिओटी तथा च राज्य-प्रोटोकॉल-विभागस्य उपनिदेशकः बेनोइट श्राइडर च सम्मिलिताः आसन्।
प्रधानमंत्री-मोदिनः स्लोवाकिया-यात्रा सहयोगाय नूतन-द्वाराणि उद्घाटयिष्यतिः पीटर पेलीग्रिनी, राष्ट्रपतिः, स्लोवाक-गणराज्यम्

स्लोवाक-गणराज्यस्य राष्ट्रपतिः पीटर पेलीग्रिनी उक्तवान् यत् प्रधानमंत्री-नरेन्द्रमोदिनः स्लोवाकिया-यात्रा द्वाभ्यामपि देशाभ्यां सहयोगाय नूतन-द्वाराणि उद्घाटयिष्यति।
राष्ट्रपतिः सामाजिक-माध्यम-मञ्चे अवदत् यत् सः सोमवासरे 'ब्रातिस्लावा' नगरे श्रीमोदिनः स्वागतं कर्तुम् उत्सुकः अस्ति।
फ्रांस-देशस्य यात्रानन्तरं श्रीमोदी अद्य आरभ्य जून-मासस्य १६ दिनाङ्कपर्यन्तं स्लोवाकिया-देशस्य राजकीय-यात्रायां स्थास्यति। श्रीमोदी स्लोवाकिया-देशस्य प्रधानमंत्री-रॉबर्ट फिक्को महोदयस्य आमन्त्रणेन तत्र गच्छन् अस्ति।
श्रीमोदी स्लोवाकिया-देशस्य प्रधानमन्त्रिणा सह प्रतिनिधिमण्डल-

स्तरियं वार्तां करिष्यति तथा च राष्ट्रपति-पेलीग्रिनी महोदयम् मेलिष्यति। उभौ नेतारौ व्यापार-निवेश-ऑटोनिर्माण-तथा च रेल-आधारभूतसंरचना-क्षेत्रेषु सहयोगस्य विषये चर्चां करिष्यतः।
जी-७ (G-7) सम्मेलने प्रधानमंत्री-नरेन्द्रमोदिनः अमरीकी-राष्ट्रपति-डॉनल्ड ट्रम्पस्य च मध्ये वार्तायाः सम्भावना
अमरीकी-राष्ट्रपति-कार्यालयेन उक्तं यत् आगामि-सप्ताहे फ्रांस-देशे प्रस्ताविते जी-७ सम्मेलने राष्ट्रपतिः डॉनल्ड ट्रम्पः प्रधानमंत्री-नरेन्द्रमोदिना तथा विश्वस्य अन्यनेतृभिः च सह मेलिष्यति। द्वयोः नेत्रोः मध्ये आर्थिकविकास-आपूर्तिशृङ्खला (Supply Chain)-यान्त्रिकमेधा (Artificial Intelligence/AI)-निवेशभागित्वादिसहितं सुरक्षायाः अन्यविषयेषु चर्चा भवितुं शक्नोति।
सम्भावना अस्ति यत् श्री ट्रम्पः प्रधानमंत्री-मोदिना सह द्विपक्षीयवार्तां करिष्यति। 'हाइट हाउस' (White House) अनुसारं, जी-७ सम्मेलनम् अमरीकी-आर्थिक-सामरिक-प्राथमिकताः अग्रे नेतुं तथा च मित्रदेशैः सह सहयोगं सुदृढं कर्तुम् उत्तमम् अवसरं प्रदास्यति।

लेफ्टिनेंट जनरल धीरज सेठः भविष्यति नूतनः स्थलसेनाध्यक्षः, आदेशः प्रसारितः- जानन्तु कदा ग्रहीष्यति कार्यभारम्

हिमसंस्कृतवार्तानवदेहली। लेफ्टिनेंट जनरल धीरज सेठः भारतस्य आगामी सेनाप्रमुखः भविष्यति। केन्द्रसर्वकारेण शनिवारे एषा घोषणा कृता। धीरज सेठः वर्तमान-सेनाप्रमुखस्य जनरल उपेन्द्र द्विवेदिनः स्थानं ग्रहीष्यति।
वर्तमान-सेनाप्रमुखः जनरल उपेन्द्र द्विवेदी २०२६ तमस्य वर्षस्य जून-मासस्य ३० दिनाङ्के सेवानिवृत्तः भविष्यति, यस्मात् परं सम्प्रति थलसेनायाः उपप्रमुखरूपेण सेवारतः लेफ्टिनेंट जनरल धीरज सेठः सेनायाः कमानं स्वहस्ते ग्रहीष्यति। प्रायः चतुराष्टकात्मके (४० वर्षेषु) स्वकीये गौरवान्विते सैन्यजीवने सः सेनायाः आधुनिकीकरणे युद्धकौशले च अभूतपूर्वम् योगदानं दत्तवान् अस्ति।

असमस्य जोरहाट जनपदे वायुसेनायाः एएन-३२ विमानदुर्घटनायां वायुसेनायाः पञ्च सैनिकाः वीरगतिं प्राप्ताः

हिमसंस्कृतवार्ता। रक्षामंत्री राजनाथ सिंहः असमस्य जोरहाट जनपदे दुर्घटनाग्रस्ते एन-३२ विमाने पञ्चानामपि वीराणां सैनिकानां निधने गभीरं शोकं प्रकटितवान्। सामाजिक-माध्यम-मञ्चे (सोशल मीडिया) सः अकथयत् यत्-स्क्वाड्रन लीडर प्रशांत सिंहः, फ्लाइट लेफ्टिनेंट शुभम कुमारः, सार्जेंट जितेन्द्र शर्मा, अग्निवीर वायु खेमा राम कुमावतः तथा च अग्निवीर वायु दानिश आलमः च स्वकटव्यपालनं कुर्वन्तः सर्वोच्चं बलीदानं दत्तवन्तः। सः अवदत् यत् तेषां साहसं सेवां च राष्ट्रं सदैव गवेषणं कृतज्ञतया च सम्स्मरिष्यति।
श्री सिंहः शोकाकुलेभ्यः परिवारेभ्यः हार्दिकं संवेदनं ज्ञापितवान् तथा च उक्तवान् यत् अस्मिन् संकटकाले देशः तेषां पक्षे तिष्ठति।

इन्दौर नगरे ब्रिक्स (BRICS) कृषि-सम्मेलनस्य समापनम्

मध्यप्रदेशस्य इन्दौर नगरे पञ्चदिनेभ्यः प्रचलद्रूपं ब्रिक्स-कृषिसम्मेलनम् अद्य सम्पन्नम् अभवत्। सम्मेलने घोषणापत्रं सर्वसम्मत्या स्वीकृतम्। अस्मिन् घोषणापत्रे खाद्यसुरक्षा, कृषककल्याणम्, जलवायु-अनुकूल-कृषिः, कृषिव्यापारः तथा च डिजिटल-कृषिः इत्यादिषु विषयेषु निर्णयाः सम्मिलिताः सन्ति।
कृषिमन्त्री शिवराजसिंह चौहानः अवदत् यत् ब्रिक्स-देशाः विश्वस्य अर्ध-जनसंख्यायाः प्रतिनिधित्वं कुर्वन्ति, वैश्विक-कृषि-उत्पादने च एतेषां देशानां योगदानं प्रायः ४२ प्रतिशतं अस्ति।
सम्मेलने चतस्रः नूतनाः संस्थागत-पहल-घोषणाः कृताः। एतेषु प्राकृतिक-चरणात्मक-कृष्याः संयुक्त-शोधाय 'उत्कृष्टता-केन्द्राणां नेटवर्क' निर्माणम्, कृषौ कृत्रिम-बुद्धिमत्तायाः (AI) डिजिटल-प्रविधेः च आनयनाय 'ब्रिक्स डिजिटल नेटवर्क' इत्यस्य स्थापना, बीज-पारम्परिकबीजप्रकाराणां संरक्षणाय कृषकाणाम् अधिकाराणां रक्षणार्थं 'वैश्विकमञ्चस्य' स्थापना तथा च 'ब्रिक्स एग्री-एन नेटवर्क' इत्यस्य स्थापना च सम्मिलिताः सन्ति।

सुभाषितम्

यस्माच्च येन च यथा च यदा च यच्च, यावच्च यत्र च शुभाशुभमात्मकर्म। तस्माच्च तेन च तथा च तदा च तच्च, तावच्च तत्र च विधातृवशादुपैति।।

अर्थात्- जिस कारण से, जिस के करने से, जिस प्रकार से, जिस समय में, जिस काल तक और जिस स्थान में जो कुछ भला और बुरा अपना कर्म है उसी कारण से, उसी के द्वारा, उसी प्रकार से, उसी समय में, वही कर्म, उसी काल तक, उसी स्थान में, प्रारब्ध के वश से प्राप्त हो जाता है।

हिमसंस्कृतवार्ताः

हिमसंस्कृतवार्तापत्रस्य एकवर्षस्य सदस्यता

१०० ₹

One year subscription to the daily Sanskrit newspaper is Only 100 Rupees
To subscribe, text us a message saying hello on the number below.

7876636263

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धीनां कृते, राजनैतिक-सांस्कृतिकविचाराणाञ्च कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति।

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम्, प्रकाशनम्

जनवां कोटणा महामोक्षपरिसरस्य समुदये कनका कोटणा जिला कांगड़ा हि. प्र. पञ्चव्यावाहरसङ्केता-१७७७१११

सङ्केतः- प्रबन्धनिदेशिका- शिवानी शर्मा हिमसंस्कृतम्

अंतर्राष्ट्रीययोगदिवसस्य क्रमे १वः आयुषमन्त्रालयः ऑनलाइन-योगकार्यक्रमस्य आयोजनं करिष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता। अंतर्राष्ट्रीय-योग-दिवसस्य शृङ्खलायाम्, अद्य आयुष-मन्त्रालयः ऑनलाइन-माध्यमेन-योगकार्यक्रमम् आयोजयिष्यति। इदम् आयोजनं मोरारजी देसाई राष्ट्रीय-योग-संस्थानेन तथा 'हबिल्ड' (Hubilo/Habuild) संस्थया च सह मिलित्वा क्रियमाणम् अस्ति। एषः कार्यक्रमः प्रातः सपाद-षड्वादनतः (०६:१५) सप्तवादनोत्तर-पञ्चत्रिंशत्-कला-पर्यन्तम् (०७:३५) भविष्यति। अस्मिन् १३० देशेभ्यः सहभागितायाः सम्भावना अस्ति। कार्यक्रमे आयुषमन्त्री प्रतापराव जाधवः अपि सम्मिलितः भविष्यति। कार्यक्रमे भागं ग्रहीतुम् इच्छुकाः जनाः 'मिस्ड कॉल' (Missed Call) दत्त्वा पञ्जीकरणं कारयितुं शक्नुवन्ति। सः दूरभाषसंख्या अस्ति- १८००-३१५-७००८।

देशाय महती हर्षवार्ता, ९२९ सञ्जातं लिङ्गानुपातः, कन्यां रक्षत, कन्यां पाठयत अर्थात् 'बेटी बचाओ, बेटी पढ़ाओ' इत्यस्य आयाताः सुखदाः परिणामाः

हिमसंस्कृतवार्ता: - नवदेहली

सर्वकारस्य विविधानां योजनानां प्रयासानां च कारणात् देशे पुरुष-महिला-लिङ्गानुपातः (Sex Ratio) वर्धयित्वा ९२९ सञ्जातम्। सर्वकारस्य प्रमुखाः प्रवृत्तयः— 'बेटी बचाओ, बेटी पढ़ाओ', बालिकानां जीवनरक्षा, संरक्षणं, सशक्तीकरणं च सुनिश्चितं विधातुं सदृशीनां योजनानां कारणात् एव एषा उपलब्धिः सम्भवा अभवत्। स्वास्थ्य-एवं-परिवारकल्याण-मन्त्रालयस्य 'स्वास्थ्य प्रबन्धन सूचना प्रणाली' (HMIS) इत्यस्याः आङ्गिक-विवरणानुसारं (आंकड़ों के अनुसार) राष्ट्रियस्तरे जन्मनः समये लिङ्गानुपातः (SRB) वर्ष २०१४-१५ अवधौ ९१८ आसीत्, यः वर्धयित्वा वर्ष २०२४-२५ मध्ये ९२९ जातः अस्ति। एतत् भेदभावपूर्ण-लिङ्गचयनस्य अवरोधने संस्थागत-प्रसूतेः (Institutional delivery) प्रोत्साहने च विहितानां निरन्तराणां प्रयासानां प्रदर्शयति।

२२ जनवरी २०१५ दिनाङ्के आरब्धा 'बीबीबीपी' (BBBP) योजना, न्यूनं जायमानं बाल-लिङ्गानुपातं तथा व्यापकं लैङ्गिक-भेदभावं लक्ष्यीकृत्य प्रारब्धा आसीत्। एषा योजना महिला-एवं-बालविकास-मन्त्रालयस्य स्वास्थ्य-एवं-परिवारकल्याण-मन्त्रालयस्य (MoHFW) तथा शिक्षा-मन्त्रालयस्य (MoE) संयुक्ता प्रवृत्तिः वर्तते।

गतेषु एकादशसु (११) वर्षेषु 'बेटी बचाओ, बेटी पढ़ाओ' (बीबीबीपी) योजना कस्याश्चित् लक्षित-नीति-प्रवृत्तेः अपि अग्रे गत्वा अधुना एकं राष्ट्रव्यापी-जन-आन्दोलनं सञ्जातम्, येन सर्वकारः, जनमाध्यमं (Media), नागरिकसमाजः, समुदायाश्च सक्रियकूपेण सम्बद्धाः अभवन्। एषा प्रवृत्तिः बालिकायाः जन्मनः समये तस्याः गरिमां, सुरक्षां तथा प्रारम्भिक-बाल्यावस्थायाः परिचर्या (Care) शिक्षां च प्रति तस्याः प्राप्तेः महत्त्वं रेखाङ्कितं कुर्वती तस्याः सर्वाङ्गीण-विकासार्थम् अनुकूल-वातावरणस्य निर्माणं प्रोत्साहयति। शिक्षा-क्षेत्रे, बालिकानां विद्यालयीय-शिक्षां प्रति उपलब्धतां वर्धयितुम् उल्लेखनीया प्रगतिः अभवत्।

माध्यमिक-स्तरे ८०.२ प्रतिशतं अभवत् नामाङ्कनम्

शिक्षा-मन्त्रालयस्य 'एकीकृत जिला शिक्षा सूचना प्रणाली' (UDISE) इत्यस्याः आङ्गिक-विवरणानुसारं, माध्यमिक-स्तरे बालिकानां नामाङ्कनम् (Enrollment) वर्ष २०१४-१५ मध्ये ७५.५१ प्रतिशतं आसीत्, यत् वर्धयित्वा वर्ष २०२४-२५ मध्ये ८०.२ प्रतिशतं सञ्जातम्; यत् श्रेष्ठं नामाङ्कन-दरं अग्रे च पठन-निरन्तरता-दरं प्रदर्शयति। 'बीबीबीपी'-योजना सुरक्षितात् गरिमापूर्णात् च जन्मतः आरभ्य, प्रारम्भिक-बाल्यकालस्य परिचर्यां सुनिश्चितं विधातुं तथा च बालिकानां शिक्षां सशक्तीकरणं च वर्धयितुं यावत्, जीवनचक्र-दृष्टिकोणम् (Lifecycle approach) उपरि बलं ददाति। एषा योजना निरन्तर-समर्थनस्य, सामुदायिक-सहभागितायाः तथा मन्त्रालयानां राज्यानां/केन्द्रशासितप्रदेशानां च मध्ये समन्वयनस्य माध्यमेन व्यावहारिकं परिवर्तनं सुदृढं करोति। महिला-एवं-बालविकास-मन्त्रालयः 'बीबीबीपी'-संरचनां सुदृढीकर्तुं स्व-प्रतिबद्धतां पुनरुक्तं करोति, येन देशे प्रत्येकस्याः बालिकायाः रक्षणं, शिक्षणं, सशक्तीकरणं च निश्चितं भवेत्, येन महिला-नेतृत्व-युक्तस्य विकासस्य (Women-led development) परिकल्पनायां योगदानं दातुं शक्येत।

कैलाश-मानसरोवर-यात्रया सम्बद्धाभ्यः कूट- (फर्जी)-ऑनलाइन-घोषणाभ्यः विज्ञापनेभ्यः च सावधानाः भवन्तुः विदेशमन्त्रालयः

हिमसंस्कृतवार्ता। विदेशमन्त्रालयस्य तथ्यान्वेषण-इकाई (Fact Check Unit) कैलाश-मानसरोवर-यात्रा-सम्बन्धी कूट-ऑनलाइन-घोषणाभ्यः विज्ञापनेभ्यः च जनान् जागरितान् कृतवती। मन्त्रालयः एतादृशीभ्यः घोषणाभ्यः विज्ञापनेभ्यः च सावधानाः भवितुं कथितवान्। मन्त्रालयेन उक्तं यत् कैलाश-मानसरोवर-यात्रायाः कृते विदेशमन्त्रालयस्य एकमात्रं प्रामाणिकं पोर्टल (Portal) kmy.gov.in इति अस्ति।

कैलाश-मानसरोवर-यात्रायाः प्रथमदलस्य जून- मासस्य १५ दिनाङ्के नवदेहलीतः प्रस्थानं भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता। कैलाश-मानसरोवर-यात्रायाः प्रथमदलस्य प्रस्थान-समारोहः ह्यः (गते दिने) नवदेहल्याम् आयोजितः। विदेशराज्यमन्त्री पबित्रा मार्गेरिटा अस्य समारोहस्य अध्यक्षतां कृतवती। विदेशमन्त्रालयेन उक्तं यत् इदं दलं जून-मासस्य १५ दिनाङ्के नवदेहलीतः प्रस्थानं करिष्यति तथा च 'नाथू ला' मार्गेण यात्रां करिष्यति। राज्यमन्त्रिणा सूचितं यत् यात्रिणां निवासव्यवस्था सम्प्रति एव प्रधानमंत्री-नरेन्द्रमोदिना उद्घाटितेषु 'अनुकूलन-केन्द्रेषु' (Acclimatization Centers) कृता अस्ति। श्री मार्गेरिटा महोदया एतस्यै तीर्थयात्रायाः कृते उत्तराखण्ड-सिक्किम-उत्तरप्रदेश-राज्यसर्वकाराणां भागीरथ-प्रयासानां भूरिशः प्रशंसां कृतवती।

राजस्व-सतर्कता-निदेशालयेन स्वर्ण-तस्करी-दलस्य भाण्डस्फोटः कृतः

हिमसंस्कृतवार्ता। राजस्व-सतर्कता-निदेशालयेन भारतस्य पूर्व-उत्तरपूर्व-क्षेत्रेषु स्वर्णस्य अवैध-व्यापारं (तस्करी) कुर्वतां दलानां प्रकटीकरणं कृतः। निदेशालयेन कोलकाता-अगरतलामार्गेषु अभियानं चालयित्वा प्रायः १७ किलोग्राम-परिमितं वैदेशिकं स्वर्णं जप्तम्, यस्य मूल्यं २५ कोटि-रुप्यकाणि अस्ति। अस्मिन् प्रकरणे १० जनाः बन्दिनः कृताः।

निदेशालयेन ह्यः कोलकाता-नगरे एकां महीं (महिलां) सह सप्त जनाः गृहीताः। एते थाईलैण्ड-देशतः कोलकाता-विमानस्थानक-मार्गेण प्रायः सार्ध-एकादश-किलोग्राम (११.५ kg) स्वर्णस्य तस्करीं कर्तुं प्रयतन्ते स्म। ह्यः एव अगरतला-नगरे अपि त्रयः जनाः बन्दिगृहे प्रेषिताः, ये भारत-बाङ्गलादेश-सीमायाः त्रिपुरा-क्षेत्रेण प्रायः ५ किलोग्राम-परिमितं वैदेशिकं स्वर्णं चौर्येण आनयन्ति स्म। इदं अभियानं रेल्वे-सुरक्षा-बलेन (RPF) सह मिलित्वा सञ्चालितम्।

जिला-परिषद्-कर्मचारिणां कृते संशोधित-वेतनमानस्य अवशिष्ट-धनं निर्गतम्, सर्वकारेण प्रसारिता अधिसूचना

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। हिमाचलप्रदेशसर्वकारेण जिला-परिषद्-संवर्गस्य नियमित-कर्मचारिभ्यः महान् संबलः प्रदत्तः। सर्वकारेण २३ सितम्बर २०२२ दिनाङ्कतः ६ मार्च २०२४ पर्यन्तं संशोधित-वेतनमानस्य लम्बितम् अवशिष्ट-धनं प्रदातुं निर्णयः स्वीकृतः। अस्मात् निर्णयात् समग्र-प्रदेशस्य सहस्रशः जिला-परिषद्-कर्मचारिणः वित्तीय-लाभं प्राप्स्यन्ति। पञ्जायतीराज-विभागेण अस्मिन् विषये आदेशः निर्गताः। विभागस्य अतिरिक्त-निदेशकेण केवलशर्मणा सर्वासु जिला-परिषद्-संस्थासु मुख्य-कार्यकारी-अधिकारिणः अतिरिक्त-उपायुक्ताश्च प्रति अस्मिन् विरचितं पत्रं प्रेषितम्। जिला-परिषदः बहुभ्यः कर्मचारिभ्यः वर्षं

२०२२ मध्ये एव संशोधित-वेतनमानस्य अवशिष्ट-धनं प्राप्तम् आसीत्। परन्तु २० प्रतिशतं कर्मचारिणः एतादृशाः आसन्, ये अस्मात् लाभात् वञ्चिताः आसन्। अधुना तेभ्यः अपि संबलं प्रदत्तम्। कर्मचारिणां वेतन-पुनर्निर्धारणस्य प्रकरणं सर्वकारस्य विचाराधीनम् आसीत्। सर्वकारेण सर्वाङ्ग पक्षान् विचार्य एषः निर्णयः गृहीतः। सर्वकारेण २३ सितम्बर २०२२ दिनाङ्के संशोधिता वेतन-संरचना प्रवर्तिता आसीत्। ७ मार्च २०२४ दिनाङ्के वेतन-निर्धारणस्य अनुमतिः प्राप्ता आसीत्। तस्मिन् समये वास्तविकाः वित्तीय-लाभाः न निर्गताः आसन्। अधुना सर्वकारेण २३ सितम्बर २०२२ तः ६ मार्च २०२४ पर्यन्तस्य लाभमपि प्रदातुं निर्णयः विहितः। विभागेन सर्वासु जिला-परिषद्-संस्थासु निर्देशः प्रताः। सर्वकारेण २३ सितम्बर दिनाङ्के प्रकाशिता आसीत् अधिसूचना सर्वकारेण २३ सितम्बर २०२२ दिनाङ्के एका अधिसूचना निर्गता आसीत्। अस्याः अन्तर्गतं जिला-परिषद्-कर्मचारिणां कृते संशोधिता वेतन-संरचना प्रवर्तिता आसीत्। ७ मार्च २०२४ दिनाङ्के प्रसारितेषु निर्देशेषु वेतन-निर्धारणस्य अनुमतिः प्रदत्ता आसीत्। यद्यपि, तस्याः अवधेः वास्तविकाः वित्तीय-लाभाः तदा न निर्गताः कृताः आसन्। अधुना सर्वकारेण २३ सितम्बर २०२२ तः ६ मार्च २०२४ पर्यन्तस्य अवधेः मौद्रिक-लाभम् (Monetary benefit) अपि प्रदातुं निर्णयः स्वीकृतः।

दशम-कक्षायः अनन्तरं द्वादश-कक्षायाम अपि शीर्षस्थानम् (टॉपर), द्वितीयवारं सम्मानं ग्रहीतुं प्राप्ते प्रकृति-काशी च

धर्मशाला-नगरे भारतीयदलेन अफगानिस्तानदेशः सप्तक्रीडकैः पराजितः

धर्मशाला-स्थित-अंतर्राष्ट्रीय-क्रिकेट-क्रीडाङ्गणे भारतीयदलेन अफगानिस्तान-विरुद्धं एकदिवसीयशृङ्खलायाम् (ODI Series) ओजस्वी प्रारम्भः कृतः। शनिवारे वृष्टि-प्रभाविता अस्मिन् द्वन्द्वे अफगानिस्तानदलेन 'गुरबाज' इत्यस्य शतकीय-क्रीडनस्य साहाय्येन २४.५ ओवेर्स (षट्क्षेपण) १९४ धावनाङ्कः (Runs) निर्मिताः। अस्य प्रस्युतरे भारतीयदलेण १३ कन्दुक-क्षेपणं (Balls) शेषं तिष्ठति एव विजयः स्वनाम्नि कृतः।

पणकम् (Toss) इति पराजित्य प्रथमं कन्दुकताडनं (Batting) कर्तुम् अवतीर्णः अफगानिस्तानदेशः वृष्टिप्रभाविता मैचे भारतस्य पुरतः १९५ धावनाङ्कानां लक्ष्यं स्थापितवान्। लक्ष्यं अनुसरन् रोहित शर्मा, शुभमन गिलः च दलस्य कृते उत्तमं आरम्भं कृतवन्तौ। उभयोः मध्ये प्रथम-क्रीडकस्य पतनं यावत् १६ धावनाङ्कानां सहभागिता अभवत्। रोहितः १६ धावनाङ्कान् निर्माय 'रन-आउट' अभवत्। ईशान किशनः ३४ धावनाङ्कान्, अय्यरः च १२ धावनाङ्कान् रचयामासतु। अपरपक्षे, कप्तानः शुभमन गिलः अपराजितः भूत्वा ८४ धावनाङ्कान्, लोकेश राहुलः च अपराजितः भूत्वा ३८ धावनाङ्कानां पालीम (Innings) अक्रीडत्। भारतपक्षतः अंतर्राष्ट्रीय-क्रिकेट-क्षेत्रे प्रथमवारं प्रवेशं (Debuts) कुर्वाणौ हर्ष दुबे, गुरनूर बराड च त्रयः-त्रयः क्रीडकान् निष्कासितवन्तौ (३-३ विकेटस लब्धवन्तौ)। अर्शदीप सिंहः, नीतीश रेड्डी च द्वौ-द्वौ क्रीडकत् बहिः कृतवन्तौ। वृष्टेः कारणात् टॉस्-प्रक्रियायां घण्टात्रयं पञ्चत्वारिंशत् निमेषाणां च (३ घ. ४५ नि.) विलम्बः अभवत्, येन कारणेन अयं मैचः २५-२५ ओवेर्स-परिमितः कृतः।

रोहित शर्मा भारतस्य कृते एकदिवसीयक्रिकेटं क्रीडितवान् ज्येष्ठतमः (सर्वाधिकायुष्कः) क्रीडकः

रोहित शर्मा भारतस्य कृते एकदिवसीयक्रिकेट (ODI) क्रीडितवान् अद्य यावत् सर्वाधिकायुष्कः क्रीडकः सञ्जातः। सः अस्मिन् विषये मोहिन्दर अमरनाथस्य कीर्तिमानं (Record) भङ्गीकृतवान्। भारतस्य भूतपूर्वः ऑलराउंडरः अमरनाथः ३९ वर्षाणि ३६ दिनानि च आयुषि एतं कीर्तिमानं स्थापितवान् आसीत्। सः १९८३ तमस्य वर्षस्य विश्वचषक-विजेतृदले (World Cup Winning Team) अपि सम्मिलितः आसीत्। अपरपक्षे, भारत-अफगानिस्तानयोः मध्ये प्रवृत्ते अस्मिन् प्रथमे एकदिवसीय-मैचे क्रीडतः रोहितस्य आयुः ३९ वर्षाणि ४४ दिनानि च आसीत्।

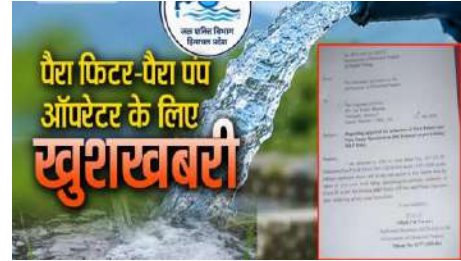
सञ्जाता। काश्या कथितं यत्— "अमर उजाला मेधावी सम्मान समारोह-कार्यक्रमे तस्यै द्वितीयवारं सम्मानितं भवितुम् अवसरः प्राप्यते। उप-मुख्यमन्त्रिणः हस्तात् पदकं (मेडल) प्राप्य अतीव हर्षो भवति। अन्येभ्यः बालेभ्यः एषः एव सन्देशः अस्ति यत्— 'स्वस्य उपरि विश्वासं रक्षन्तु, स्व-लक्ष्यं च निर्धार्य तदर्थं परिश्रमं कुर्वन्तु।'"

आपदायां विनिष्ठः नेहायाः विद्यालयः, तथापि कृतं शीर्षस्थानम्; माता अवदत्— "पुत्र्या कारितं शिमला-दर्शनम्" मेधावी-छात्र-सम्मान-समारोह-कार्यक्रमे द्वादश-कक्षायः (जमा दो) कला-सञ्चालयस्य (Arts Stream) योग्यता-सूच्यां नवमं (९ वां) स्थानं प्राप्य सम्माननीयता 'वरिष्ठ माध्यमिक पाठशाला देवरी मंडी' इत्यस्य छात्रा नेहा माता पार्वतीदेव्या पित्रा हेमराजेन च सह शिमला-नगरं प्रापटी। माता पार्वतीदेवी अवदत् यत्— "पुत्र्याः कारणात् एव प्रथमतया शिमला-नगरं दृष्टवती।" नेहायाः विद्यालयः वर्ष २०२३ मध्ये प्रचण्ड-वृष्ट्या (भारी बरसात) ध्वस्तः जातः आसीत्। अनेन पठन-पाठनम् अपि प्रभावितम् अभवत्, भाटके गृहीतेषु प्रकोष्ठेषु (किराए के कमरों में) विद्यालयः सञ्चालितः। नेहा परिश्रमं निरन्तरीकृतवती तथा च सफलतां प्राप्य प्रदेशे स्व-नाम अर्जितवती। पिता प्रोक्तवान् यत्— "पुत्री यत्किमपि भवितुम् इच्छति, सा भवेत्; वयं प्रत्येकस्मिन् पदे तथा सह स्थास्यामः।"

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला।

एतादृश्यौ छात्रे आस्तां ये दशम-कक्षायः अनन्तरं अधुना द्वादश-कक्षायाम अपि शीर्षस्थानं प्राप्तवन्तौ। द्वे अपि द्वितीयवारं 'अमर उजाला मेधावी छात्र सम्मान समारोह' इति कार्यक्रमे सम्मानं प्राप्तुं शिमला-नगरं प्राप्ते। 'मॉडर्न पब्लिक स्कूल स्वारघाट' इत्यस्य भूत्वा छात्रा प्रकृतिशर्मा अवदत् यत्— "अमर उजाला मेधावी छात्र सम्मान समारोह-कार्यक्रमे द्वितीयवारं सम्मान-प्राप्तेः अवसरः मिलितः अस्ति। वर्ष २०२४ मध्ये दशम-कक्षायं तथा योग्यता-सूच्यां (मेरिट) स्थानं विरचितम् आसीत्, तदापि तस्यै एषः सम्मानः प्राप्तः आसीत्।" हमीरपुर-क्षेत्रस्य काशी दशम-कक्षायः अनन्तरं द्वादश-कक्षायाम अपि प्रमुखाणां दश (टॉप १०) छात्राणां योग्यता-सूच्यां स्थानं प्राप्तुं सफला

पैरा-फिटर' तथा 'पैरा-पम्प-ऑपरैटर' इत्येतेषां 'जॉब-ट्रेनी' विधातुं मार्गः प्रशस्तः, सर्वकारेण दत्ता स्वीकृतिः

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला।

हिमाचलप्रदेशस्य जलशक्तिविभागे कार्यरतानां 'पैरा-फिटर' तथा 'पैरा-पम्प-ऑपरैटर' कर्मचारिणां कृते एका महती संबलपूर्णा वार्ता समायाता। राज्यसर्वकारस्य जलशक्तिविभागेण एतेषां कर्मचारिणां 'सेवाप्रशिक्षु' (Job Trainee) रूपेण समावेशनस्य प्रक्रियां अग्रे नेतुम् अनुमतिः प्रप्ता। सर्वकारस्य पक्षतः निर्गतेन पत्रानुसारम् अधुना विभागः स्व-स्तरे एव वर्तमानानां 'नियुक्तिः एवं पदोन्नति' (R&P) नियमानाम् अन्तर्गतं आवश्यकतां कार्यविधिम् कर्तुं शक्यति। जलशक्तिविभागस्य अतिरिक्त-सचिवेन महीपालवर्मणा १२ जून २०२६ दिनाङ्के प्रसारिते पत्रे जलशक्तिविभागस्य 'इंजीनियर-इन-चीफ' (मुख्य-अभियन्ता) महोदयः आदिष्टः यत् अस्मिन् प्रकरणे नियुक्ति-अनुशासनात्मक-प्राधिकारी भवितुं विभागः स्वयमेव कार्यविधिम् कुर्यात्। पत्रे प्रतिपादितं यत् 'पैरा-फिटर' तथा 'पैरा-पम्प-ऑपरैटर' कर्मचारिणां 'जॉब-ट्रेनी' रूपेण समावेशनस्य प्रक्रिया वर्तमानानाम् 'आर-एंड-पी' नियमानुसारेणैव पूर्णा करणीया तथा च सर्वासां निर्धारितानां प्रशासनिक-विधिक-औपचारिकताणां पालनं सुनिश्चितं विधातव्यम्। माध्यम-सूचनानुसारं जलशक्तिविभागस्य 'इंजीनियर-इन-चीफ' कार्यालयेन गतेषु दिनेषु राज्यसर्वकारं प्रति एकं प्रस्तावं प्रेषयित्वा 'पैरा-फिटर'

तथा 'पैरा-पम्प-ऑपरैटर' कर्मचारिणां 'जॉब-ट्रेनी' रूपेण समावेशनाय स्वीकृतिः याचिता आसीत्। अस्मिन् प्रस्तावे विचारं कृत्वा सर्वकारेण स्पष्टीकृतं यत् अस्मिन् विषये पृथक्पृथक् सर्वकारीय-स्वीकृतेः आवश्यकता नास्ति, विभागश्च वर्तमानानां नियमानाम् अन्तर्गतं स्वयमेव निर्णयं स्वीकृत्य प्रक्रियां पूर्णं कर्तुं शक्नोति। सर्वकारस्य अस्मात् निर्णयात् विभागे सुदीर्घकालात् सेवां यच्छद्भ्यः 'पैरा-फिटर' तथा 'पैरा-पम्प-ऑपरैटर' कर्मचारिभ्यः महती राहतः प्राप्स्यते। एते कर्मचारिणः बहुवर्षेभ्यः विविधासु पेयजलयोजनासु, पम्पिंग-केन्द्रेषु, जलापूर्ति-व्यवस्थानां च सञ्चालने रक्षरखाव-कार्ये च प्रमुखां भूमिकां निर्वहन्तः सन्ति। 'जॉब-ट्रेनी' इत्यस्य पदस्य प्राप्या तेषां भविष्यं अत्यधिकं स्थिरं भवितुं सम्भावना वर्तते।

नियमानां पात्रतायाः च आधारेण भविष्यति चयनम्

सर्वकारेण स्व-पत्रे स्पष्टं विहितं यत् सर्वा कार्यविधिः वर्तमानानां नियुक्ति-पदोन्नति-नियमानाम् अनुरूपमेव विधास्यते। अस्य अर्थः अस्ति यत् पात्रतां, सेवावर्धे, अन्याः निर्धारितानां च नियमान् पूर्यन्तः कर्मचारिणः एव अस्याः प्रक्रियायाः लाभं प्राप्तुं शक्यन्ति। विभागेनापि एतत् निश्चितं करणीयम् भविष्यति यत् चयनप्रक्रिया पूर्णतः पारदर्शनीयं नियमानुकूला च स्यात्। सर्वकारस्य अस्य पत्रस्य निर्गमनान्तरं 'पैरा-फिटर' तथा 'पैरा-पम्प-ऑपरैटर' कर्मचारिणां मध्ये आशायाः नवीना किरणः उदिता। कर्मचारिणः सुदीर्घकालात् 'जॉब-ट्रेनी' रूपेण समायोजनस्य अभ्यर्थना कुर्वन्तः आसन्। अधुना सर्वकारेण विभागं प्रति प्रक्रियां अग्रे नेतुं अनुमतिं प्रप्ता, यस्मात् परं शीघ्रमेव अस्यां दिशि कश्चन दृढः प्रयासः भवितुं सम्भावना वर्धिता। कर्मचारिणः आशामन्तः सन्ति यत् विभागः शीघ्रमेव पात्राणां कर्मचारिणां सूचीं सञ्जीकृत्य अग्रेतन-कार्यप्रक्रियां प्रारभ्यते।

हिमसंस्कृतवार्ता

असमप्रदेशीय
विज्ञानशिक्षक, नारदोपाध्याय

संस्कृतं मधुरं सदा -५०

मनुष्यजीवने अनुशासनम् अत्यन्तं आवश्यकम् । सम्प्रति मनुष्यादतिरिच्य पशुपदार्थादिकं सर्वमपि प्रकृत्यङ्के अनुशासनपूर्वकं तिष्ठदवलोक्यते । परन्त्वधुना भगवतः अनुपमसुखिरियं मानवजातिः नानाविसङ्गतेः अधीना सञ्जाता परिलक्ष्यते । अस्य मूलकारणम् आत्मानुशासनस्य हननं कृत्वा स्वैरत्वेन जगति प्रवर्तनम् । अस्मात् चरित्रं विनष्टम् जातम् । चरित्रे नष्टे सर्वं विनष्टम् इतित्वं स्थितिः मनुष्ये आपतिता अस्ति सम्प्रति । तद्विषये मनुष्येण सावधानता अवलम्बनीया भवति । बाल्यकाले, पित्रोः सान्निध्ये स्थित्वा स्वगृहतः एव मनुष्यः जीवने संस्कारमुखः भवितुमर्हति । एतदर्थं पित्रोः महदायित्वमस्ति । तौ स्वसन्तिभ्यः संस्कारं, सच्छिक्षां च प्रदातुं प्रयत्नं कुर्याताम् । सम्प्रति नवयुवयुवतीनां स्थितिः

अतीव गम्भीरपूर्णा सञ्जाता अस्ति । अस्माकं हिन्दुसमाजे चत्वारः आश्रमाः भवन्ति - ब्रह्मचर्यः, गृहस्थः, वानप्रस्थः, संन्यासः चेति । प्रत्येकम् आश्रमः पञ्चविंशतिवर्षकालिको भवति । जन्मतः २५-वर्षाणि यावत् ब्रह्मचर्यव्रतस्य पूर्णतः पालनं, गुरुतः शिक्षार्जनम्, अनुशासनम् इत्यादिकार्याथं तत्कालो युज्यते । द्वितीयपर्याये २५ तः ५०-वर्षाणि यावत् कालावधौ सुविवाहः, गृहसेवासम्बन्धकार्यम्, अपत्यानाङ्कते समुचिता संस्कारशिक्षादिव्यवस्था, पालनपोषणं, धर्मन्यायसम्बन्धकार्यम् इत्यादिकं कर्तव्यं, धर्मपूर्वकं दायित्वस्य पालनं वा भवति । एवं ५०-तः ७५-कालावधौ सन्ततिभ्यः सर्वं गृहकार्यभारं समर्थं सांसारिकेभ्यो मायामोहादिभ्यः आत्मानं निष्कास्य सत्यतत्त्वस्य अन्वेषणं, भगवद्भजनम्, सत्सङ्गः, धर्मज्ञानादीनां प्रसारणम् इत्यादिकं दायित्वं भवति । एवञ्च अन्तिमे पर्याये सन्यासाश्रमे मनुष्येण पूर्णतो वीतरागेण सता केवलं परमसत्यरूपाय परब्रह्मणे आत्मा समर्पणीयो भवति इति पूर्णायुष्कालावधौ मनुष्याचरणस्य सनातनपरम्परा । परन्तु अद्यत्वे अस्माकं सन्ततयः विद्यार्जनकाले, ब्रह्मचर्यकाले वा स्वतन्त्रतया, निर्बाधञ्च 'बायफ्रेण्ड्', 'गार्लफ्रेण्ड्' इत्यादिकं विधाय यथामति आचरन्तः अवलोक्यन्ते । अनाचरणकारणतो यदि बाल्यकाले हि ते तेजोहीनाः, दुर्बलाः च स्युः, तर्हि देशरक्षकाः वीरपुरुषाः, धर्मरक्षकाः दूरदर्शिनः, सुनागरिकाः वा ते अग्रिमकालेषु कथञ्च भवेयुरिति समाजचिन्तकानां मनसि एकं महच्चिन्तनं, महत्प्रश्नचिह्नञ्च बाधमानमस्ति अधुना । अत्र परमदोषभाक् तु बलिवृद्ध, फेसबुक, पाश्चात्यशैली इत्यादिरेव स्यादिति वक्तुं शक्यते । एतादृशं नवप्रजन्मनो हानिकारकं साधनं शीघ्रं हि निग्रहणीयं भवेत्, अन्यथा नवयुवयुवतयः सर्वे इतोऽपि नष्टाः, भ्रष्टाः च भवेयुरित्यत्र न शङ्का । अतः तस्मात् दुस्स्थितितः संरक्षणं प्राप्तुं सर्वैः सम्यक् अवधातव्यम्, अन्यथा भारतीयसनातनसंस्कृत्यादिकं शनैरितः विलयतो गच्छेदिति ।

हिमसंस्कृतवार्ता: ईदधीरज, हैदराबाद

वार्ता-संवादः

नन्दिनी- नमो वः। अद्यतने वार्ता-कार्यक्रमे स्वागतं व्याहरामि। नमस्ते काव्ये।

काव्या- नमस्ते नन्दिनि। अद्य मया कौतुककरं वृत्तं पठितम्। कश्चित् अर्थशास्त्रज्ञः, येन पूर्वं विश्वचषकत्रयस्य विजेतारः सम्यक् अनुमिताः, सः २०२६-वर्षस्य विजेतुः नाम अपि घोषितवान् अस्ति।

नन्दिनी- अहो! तेन अर्थशास्त्रज्ञेन केवलं गणितशास्त्रबलेन अतीव सम्यक् अनुमानं कृतम्। परं पश्य, चीनदेशे तु अपूर्वं कार्यं सम्पादितम्। तत्र मानवसदृशः यन्त्रमानवैः भर्जितलाजाः शीतहिमपयः च उत्पाद्यन्ते।

काव्या- आश्चर्यम्! यन्त्रमानवैः सज्जीकृतं भोजनं कीदृशं भवेत् इति मया चिन्तितम्। अपरं वृत्तं वर्तते यत्, अन्तर्जाले 'अमेरिका-आवेशः' इति विषये बहुभिः स्वमतान्युक्तानि।

नन्दिनी- आम्, अन्तर्जाले चर्चा कर्तुं तु जनाः सर्वदा तत्पराः भवन्ति। परं दुःखदं वृत्तं शृणु, कश्चित् सत्वरभोजनशालायाः नूतनः कर्मचारी स्वस्य प्रथमदिने कार्यस्थलं पूर्वमेव प्राप्तवान् अस्ति, परन्तु होरात्रयानन्तरं सः स्वामिना उद्योगतः निष्कासितः।

काव्या- कष्टम्! अतिशीघ्रं कार्यम् आरब्धुं गतेन तेन एतादृशः दण्डः प्राप्तः! एतद् अतीव विचित्रं दुःखदं च वृत्तम्।

"विनोदकणिका

भवनस्य अधः एका बालिका अतीव द्रुतं धावति स्म। तस्याः मणिबन्धे "रिस्टबैड स्टेप काउन्टर" (धावनमापिका पट्टिका) आसीत्। एकः पितृव्यः तत् पट्टिका दृष्टवान्। सः पृष्टवान् यत् त्वं किमर्थम् एतत् धृतवती? एकं होरायाम् दशसहस्रं {१००००} पदचिह्नानि {स्टेप्स} तत्र गणना भविष्यति। बालिका अवदत्- एषा धावनमापिका पट्टिका मम मातुः अस्ति परन्तु यदा अहं सायंकाले खेलनार्थम् आगमिष्यामि तदा एषा पट्टिका अहं धरामि। यदा सायंकाले मम पितुः गृहम् आगच्छति तदा मम माता तस्मै एतत् दर्शयति। प्रतिदिनस्य नियम अस्ति वा? बालिका- आम्। इदानीम तव माता कुत्र अस्ति?

बालिका- सा तस्या एक्टिवा यानेन् जलपुरिका खादितुम् गतवती।

पितृव्यः - 🤔 🤔 🤔 🤔
डा. वर्षा प्रकाश टोणावकर पुणे/ महाराष्ट्रम्

गुरोः दूरदृष्टिः (गुरु की दूरदृष्टि)

एकस्य सन्तस्य आश्रमे बहवः सेवकाः सेवां कुर्वन्ति स्म। एकः सेवकः हस्तौ सम्पुटीकृत्य (हाथ जोड़कर) प्रार्थयत्, "गुरुदेव! भगिन्याः विवाहः अस्ति। दशदिनानां अवकाशः अपेक्ष्यते।" गुरुः मन्दं हसित्वा अवदत्, "गच्छ पुत्र!" गमनसमये सः पञ्चकिलोग्राम-परिमितं दाडिमफलं (अनार) द्वौ सेवकौ च तेन सह प्रेषितवान्। आशीर्वादं च दत्तवान्, "गच्छ, तव भगिन्याः विवाहः एतादृशः भविष्यति यत् जगत् संस्मरिष्यति।"

सेवकस्य मनसि संशयः (सेवक के मन में संशय)

सेवकस्य मनसि विचाराणां चक्रवातः

अतीतः। सः अचिन्तयत्— "गृहे एका कपर्दिका (फूटी कौड़ी) अपि नास्ति। राजस्थानस्य मरुभूमौ किमपि सस्यं (फसल) न प्ररोहति। गुरुदेवः सर्वं जानाति स्म, तथापि धनं न दत्तवान्। केवलं दाडिमफलानि? एतैः किं सेत्स्यति?"

सः खिन्नमनसा गृहं प्राप्तवान्। अपरपक्षे राजप्रासादे राजकुमारी मरणासन्ना आसीत्। राजवैद्यः अकथयत्, "दाडिमरसस्य विना इयम् औषधिः व्यर्था अस्ति।" राजा राज्ये पटहघोषणा (ढिंढोरा) कारितवान् यत्— "यः कोऽपि दाडिमफलं आनेष्यति, सः इच्छानुसारं पुरस्कारं प्राप्स्यति।"

गुरुवचनस्य चमत्कारः (गुरुवचन का चमत्कार)

तदैव सा उद्घोषणा श्रुता। गुरुणा प्रेषितौ सेवकौ अवदताम्, "दाडिमफलानि

आवाभ्यां सह सन्ति।" दाडिमरसं पीत्वा एव राजकुमारी स्वस्था अभवत्। राजा अपृच्छत्, "कौ युवाम्?" सेवकः भगिन्याः विवाहस्य सर्वं वृत्तान्तं न्यवेदयत्। राजा गम्भीरस्वरेण अवदत्, "अद्य आरभ्य एतं विवाहं अहम् आयोजयिष्यामि। एतादृशः विवाहः भविष्यति यादृशः कस्याश्चित् राजपुत्र्याः भवति।" सुवर्णं, रजतं, प्रासादः, जागीरः (भूमिः), धनदौलतम् इति सर्वं दत्तम्... वरात्रिकाणां (बारातियों के) चरणाः भूमौ न पतन्ति स्म। सम्पूर्णं राज्ये एषा एव चर्चा आसीत् यत्— "एतादृशः विवाहः न कदापि दृष्टः न च श्रुतः।" सेवकस्य नेत्रे अश्रुपूर्णं अभवताम्। गुरुदेवस्य वचनानि तस्य कर्णं गूजितानि, "गच्छ वत्स, तव भगिन्याः विवाहः एतादृशः भविष्यति यत् जगत् संस्मरिष्यति।"

अस्मात् कथायाः शिक्षा मिलति यत्: गुरुः, मातापितरौ अथवा ईश्वरस्य योजना अस्माकं चिन्तनात् महती भवति। यदा प्रतीयते यत् "सहायता न प्राप्ता", तदा अवगन्तव्यं यत् "उत्कृष्टा सहायता मार्गं एव अस्ति।" धैर्यं धारयन्तु। विश्वासं कुरुत। सन्तस्य वचनानि कालचक्रं च कदापि व्यर्थं न गच्छन्ति। दाडिमफलं केवलं फलं नासीत्, तत्तु भाग्यकपाटस्य उद्घाटनाय कुञ्जिका (चाबी) आसीत्।